

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ” _____ (підпис)
201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»
(назва магістерської програми)

на тему: «**Становлення та розвиток системи валютного
регулювання та нагляду в Україні**»
(назва теми)

Виконавець:

студентка центру заочної форми
навчання

Голубкова М. О.

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Деркач Ю.Б.

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

АНОТАЦІЯ

Голубкова М.О. «Становлення та розвиток системи валютного регулювання та нагляду в Україні»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є валютне регулювання та нагляд.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти функціонування системи валютного регулювання та нагляду в Україні, визначено поняття «валютне регулювання», «валютний нагляд», «інструменти валютного регулювання» їх види та принципи використання.

Проаналізовано динаміку валютного курсу, стан платіжного балансу, динаміку валового зовнішнього боргу та золотовалютних резервів, обсяги експорту та імпорту країни, динаміку прямих іноземних інвестицій та надходжень від приватних грошових переказів.

Запропонована регресійна модель, використання якої дозволить спрогнозувати вплив макроекономічних факторів на обсяг золотовалютних резервів; обґрунтована необхідність проведення поступової валютної лібералізації, відповідно до досвіду інших країн та вітчизняних економічних умов, з метою недопущення різкої девальвації гривні; запропонована методика визначення рівня ризику валютних операцій, з метою проведення ефективного валютного нагляду України.

Ключові слова: валютне регулювання, нагляд, валюта, платіжний баланс, лібералізація.

ANNOTATION

Holubkova M, «Formation and Development of the Currency Regulation and Supervision System in Ukraine»,

thesis for Master degree in specialty «072 Finance, Banking and Insurance»
under the program «Managing the activities of banks in the financial market»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

The Master's qualification work consists of three sections. The subject of the study is currency regulation and supervision.

There is discussion about the theoretical aspects of the functioning of the currency regulation and supervision system in Ukraine, defines the concepts of "currency regulation", "currency supervision", "instruments of currency regulation" their types and principles of use, in this scientific work.

The dynamics of the exchange rate, the balance of payments, the dynamics of gross external debt and gold and foreign exchange reserves, the volume of exports and imports of the country, the dynamics of foreign direct investment and the income from private money transfers are analyzed.

A regression model is proposed, the using of it will allow to predict the impact of macroeconomic factors on the volume of foreign exchange reserves; the necessity of gradual currency liberalization, in accordance with the experience of other countries and domestic economic conditions, is justified in order to prevent a sharp devaluation of the hryvnia. The method of determining the level of risk of foreign exchange transactions is proposed in order to conduct effective currency supervision of Ukraine.

Keywords: regulation, supervision, currency, balance of payments, liberalization.

ЗМІСТ

	стор .
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ	
1.1. Сутність та функції валютного регулювання	6
1.2. Характеристика інструментів валютного регулювання.....	11
1.3. Характеристика етапів становлення валютного регулювання та валютного контролю в Україні.....	17
Висновки до розділу1.....	23
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ	
2.1. Аналіз динаміки основних показників валютного ринку України	25
2.2. Аналіз впливу інструментів валютного регулювання на формування золотовалютних резервів України	37
2.3. Практичні аспекти застосування інструментів валютного регулювання в Україні	46
Висновки до розділу 2.....	54
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ	
3.1. Оцінка впливу валютної лібералізації на формування золотовалютних резервів України	56
3.2. Валютна лібералізація в Україні: загрози та можливості	60
Висновки до розділу 3.....	74
ВИСНОВКИ	76
Список використаних джерел	79

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день найважливішим завданням розвитку української держави є забезпечення сталого економічного зростання, що обумовлюється фінансовою стабільністю. Досягнення фінансової стабільності української економіки можливе при умові створення раціональної і зваженої системи валютного регулювання та нагляду, яка, з одного боку, забезпечувала б ефективне функціонування ринків та захищала інтереси інвесторів, а з другого – не створювала загрози виникнення нових криз.

Україна, ступивши на шлях до євроінтеграції, впроваджує валютну лібералізацію в рамках Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, яку було введено у дію у 2015 р. Угодою передбачено, що валютне регулювання повинно ґрунтуватися на двох складових: вільний рух капіталу та національний режим доступу до ринків фінансових послуг. Саме це було покладено в основу створення Закону «Про валюту та валютні операції» від 21.06.2018 року, який вступив в дію 07.02.2019 року.

Відмітимо, з одного боку, валютне регулювання в Україні залишається ще досить жорстким в порівнянні з іншими країнами Європи, з іншого, - швидка валютна лібералізація несе в собі загрози фінансової нестабільності для країни, у зв'язку з різкою девальвацією національної валюти.

Дослідженню різних аспектів функціонування міжнародних фінансових ринків, руху потоків капіталів та інвестицій, регулюванню валютних відносин приділили значну увагу такі зарубіжні вчені: Л. Красавіна, Дж. М. Кейнс, В. Крашенинников, Р. Манделл, Ф. Мишкін, А. Наговіцин, О. Дж. Стігліц, І. Фішер, М. Фрідмен та інші.

Значний внесок у розвиток теоретико-методологічних засад валютної політики та валютного регулювання и контролю зробили вітчизняні науковці: О. Береславська, О. Боришкевич, Г. Веріга, А. Гальчинський, В. Геєць, О.

Дзюблюк, Ф. Журавка, В. Козюк, В. Міщенко, А. Мороз, С. Науменкова, М. Савлук.

Незважаючи на розширення наукових досліджень щодо даної проблематики, необхідно зазначити, що зміна економічних умов та законодавчого поля вимагає детальної оцінки наслідків валютної лібералізації, з метою забезпечення не тільки курсову стабільність, а й сталого зростання економіки. Зазначене визначає актуальність теми дипломної роботи.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення системи валютного регулювання та нагляду в Україні.

Завдання дослідження:

визначити сутність та функції валютного регулювання;

дослідити особливості використання інструментів валютного регулювання;

визначити етапи становлення валютного регулювання та дослідити процес трансформації валютного контролю у валютний нагляд в Україні;

проаналізувати динаміку основних показників валютного ринку України;

проаналізувати вплив інструментів валютного регулювання на процес управління золотовалютними резервами України;

дослідити особливості застосування інструментів валютного регулювання в Україні в різних економічних умовах;

оцінити вплив валютної лібералізації на формування золотовалютних резервів України;

визначити загрози та можливості валютної лібералізації в Україні.

Об'єктом дослідження є валютне регулювання та нагляд.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування системи валютного регулювання та нагляду в Україні.

Методами дослідження є загальнонаукові прийоми і методи досліджень:

- 1) метод системної оцінки;
- 2) метод аналізу і синтезу;
- 3) метод групування, порівняння та узагальнення економічних показників;
- 4) статистичні, математичні методи;
- 5) методи прогнозування, фінансового аналізу та спостереження.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів; практичні дослідження з питань валютного регулювання та нагляду; законодавчі та нормативні акти, що регулюють валютні відносини в Україні; офіційні фінансові звіти Міністерства Фінансів; офіційні статистичні та аналітичні звіти НБУ; науково-методична література; матеріали періодичних видань та Інтернет-ресурси.

ВИСНОВКИ

1. Валютне регулювання — комплекс цілеспрямованих заходів уповноважених державних органів та уповноважених банків направлений на забезпечення реалізації цілей валютної політики, шляхом встановлення норм щодо формування, розміщення, використання валютних цінностей, з метою дотримання курсової стабільності національної грошової одиниці.

2. Процес валютного регулювання є неможливим без використання певної сукупності інструментів впливу, які можна розділити на дві групи: *ринкові* (проведення валютних інтервенцій, використанні золотовалютних резервів, регулювання валютного курсу) ; *адміністративні* (девальвація і ревальвація, валютні обмеження).

3. Відповідно до Закону «Про валюту та валютні операції» в Україні валютний контроль було трансформовано у валютний нагляд, котрий обмежується тільки перевіркою відповідності нормамам, при цьому втручання в оперативно-господарчу діяльність піднаглядного об'єкта не є допустимим, на противагу валютному контролю.

4. Одним із основних факторів, що впливає на валютний курс є платіжний баланс країни. Основною причиною дефіциту поточного рахунку платіжного балансу є перевищення обсягів імпорту товарів і послуг над обсягами експорту. Характерними рисами фінансового рахунку платіжного балансу є наступні: збільшення обсягів витоку валюти за межі України у 2014 рр, (від'ємного сальдо за фінансовим рахунком); Позитивне сальдо за статтею «Інші інвестиції» у 2015-2017 рр. свідчило про приплив в Україну, насамперед, короткострокових надходжень, що збільшує ризики раптового реверсу потоків капіталу.

5. Проведене дослідження дозволяє виокремити 6 основних періодів застосування інструментів валютного регулювання протягом 2012-2018 рр. На кожному з цих проміжків часу НБУ використовував адміністративні та

ринкові інструменти валютного регулювання, в залежності від стану макроекономічних показників.

6. На основі запропонованої багатофакторної економіко-математичної моделі було встановлено що:

зв'язок між обсягом золотовалютних резервів і зовнішнім державним та гарантованим державою боргом прямий тісний, що занепокоює, оскільки у 2019 – 2020 р. припадають пікові виплати зовнішніх боргів держави;

зв'язок між обсягом золотовалютних резервів та індексом споживчих цін значний обернений: здешевлення національної валюти призвело до здороження імпорту, що, в свою чергу, спричинило подальше зростання попиту на іноземну валюту на внутрішньому ринку у 2015-2018 рр.;

зв'язок між зовнішньоторговельним сальдо та обсягами ЗВР в аналізованому проміжку часу є зворотнім значним, оскільки зростаючий дефіцит зовнішньоторговельного сальдо, покривається за рахунок резервів, що призводить до їх скорочення;

зв'язок між обсягом золотовалютних резервів і курсом гривні до дол.США прямий, що свідчить про дотримання НБУ режиму плаваючого валютного курсу.

7. Основними перевагами валютної лібералізації є спрощення доступу на міжнародний фінансовий ринок; збільшення обсягів національних фінансових ринків; здешевлення вартості внутрішніх позичкових ресурсів; розширення іноземного інвестування; збільшення обсягів золотовалютних резервів країни. Фінансова відкритість генерує певні *ризики, пов'язані із порушенням макроекономічної стабільності; циклічним рухом іноземних короткострокових капіталів та ризиками їх раптового реверсу.*

8. Розробка та впровадження дієвого *механізму* реалізації валютної лібералізації, з урахуванням особливостей притаманних вітчизняній економічній системі, сприятиме усуненню ризиків, що вона генерує. До такого механізму мають належати наступні структурні блоки: *планування* процесу реалізації заходів щодо валютної лібералізації; *аналіз умов* реалізації

визначених заходів; *впровадження* визначених заходів на практиці; *моніторинг* результатів та корегування заходів відповідно до встановлених цілей.

9. У межах впровадження заходів валютної лібералізації, доцільним є визначення рівня ризику валютних операцій щодо їх проведення з метою удосконалення процедури проведення валютного нагляду уповноваженими банками. Визначати рівень такого ризику можливо за методикою, яка ґрунтується на особливостях проведення розрахунків резидентів із нерезидентами за поточними валютними операціями, а також за операціями, пов'язаними з рухом капіталу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник / Под ред. Л. Н. Красавиной. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 576 с.: ил
2. Валютное регулирование и валютный контроль: [учебник] / под ред. д-ра экон. наук, проф. В.М. Крашенникова. – М.:Экономист, 2005.- с.56
3. Дзюблюк О. В. Валютна політика [Текст] : підручник / О. В. Дзюблюк. - К. : Знання, 2007. - 423 с.
4. Береславська О. І. Валютна політика України: теорія та практика: монографія / О. І. Береславська ; Держ. податк. адмін. України [та ін.]. - Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2010. - 330 с.
5. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 №2473-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.
6. Яременко С.О. Валютна політика / С.О.Яременко // Енциклопедія банківської справи України. – К.: Молодь, Вид. Дім Ін-Юре, 2011.- с.117
7. Дзюблюк О. Зростання ролі валютної політики в умовах глобальних фінансових дисбалансів / О. Дзюблюк // Банківська справа. – 2012. - №3. – С. 27-38.
8. Дзюблюк О. Стратегія монетарної політики Національного банку України та її вплив на економічний розвиток / О. Дзюблюк // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 1 (143). – С. 8-15.
9. Єпіфанова М. А. Валютне регулювання в системі державного регулювання економіки / М. А. Єпіфанова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наукових праць. Випуск 30. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – С. 169-183.
10. Колдовський А. В. Система валютного регулювання в контексті фінансової нестабільності економіки : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.08 /

Колдовський Артем Володимирович. – Суми, 2013. – 219 с.

11. Науменкова С. В. Валюта і валютна політика / С. В. Науменкова, В. І. Міщенко. – К.: Знання, 2010. – 82 с.

12. Бездітко Ю. М., Мануйленко О. О., Стасюк Г. А. Валютне регулювання: Навчальний посібник. – Херсон: ОЛДІ-плюс, 2009. – 272 с.

13. Береславська О. І. Теоретичні засади формування механізму валютного регулювання / О. І. Береславська // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2011. – № 2 (53) – С. 60-67

14. Веріга Г. В. Механізми регулювання валютного ринку України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Г. В. Веріга. – Суми, 2014. – 38 с.

15. Грошово-кредитні засоби регулювання економіки: монографія / за заг. редакцією д-ра екон. наук Л. В. Кривенко; [Л. В. Кривенко, О. М. Дутченко, М. І. Синюченко та ін.]. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 210 с.

16. Єпіфанова М. А. Інструменти валютного регулювання: сутність, класифікація, характеристика / М. А. Єпіфанова // Вісник Української академії банківської справи. – 2010. – № 2 (29). – С. 17-21.

17. Журавка Ф. О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України: монографія / Ф. О. Журавка. – Суми: Ділові перспективи; ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 334 с.

18. Журавка Ф. О. Інституційне забезпечення системи валютного регулювання та валютного контролю в Україні / Ф. О. Журавка // Проблеми економіки. – 2012. – № 1. – С. 15-19.

19. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник [Текст] / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Одеса: Атлант, 2014. – 484 с.

20. Кузнєцова А. Я. Концептуальні засади формування механізму валютного регулювання в Україні / А. Я. Кузнєцова, Н. О. Місяць // Бізнес Інформ. – 2017. – № 9. – С. 215-220.

21. Місяць Н. О. Інструменти регулювання валютних відносин: класифікація та особливості застосування / Н. О. Місяць // Вісник Одеського національного університету. – 2015. – Том 20. Випуск 4. – С. 233-237. – Серія: Економіка.

22. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 582 с. – (Київському національному університету імені Тараса Шевченка – 175 років).

23. Місяць Н. О. Використання Національним банком України адміністративних інструментів валютної політики / Н. О. Місяць, А. Я. Кузнєцова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 вересня 2013 р.). – Харків: Харківський інститут банківської справи УБС НБУ, 2013. – С. 142-145.

24. Місяць Н. О. Валютні обмеження як інструмент валютної політики Національного банку України / Н. О. Місяць // Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету “Наука й економіка”. – 2013. – № 4(32). Т. 2. – С. 32-38.

25. Гальчинський А. С. Макроекономічні та монетарні передумови політики зростання / А. С. Гальчинський // Вісник Національного банку України. – 2004. – № 8. – С. 7-8.

26. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” від 19.02.1993 № 15-93 (з урахуванням змін та доповнень). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.

26. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №1 «Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

27. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №2 «Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

28. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №3 «Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

29. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №4 «Про затвердження Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

30. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №5 «Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

31. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №6 «Про затвердження Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

32. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 №7 «Про затвердження Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

33. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19>.

34. Дзюблюк О. В., Владимир О. М. Банки у системі організації валютних відносин / Монографія / – Тернопіль: ТзОВ: «Терно-граф», 2014. – 296 с.

35. Деркач Ю.Б. Контроль Національним банком України валютних ризиків комерційних банків / Ю.Б. Деркач // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. – Випуск 15. – Частина 1. – С. 123–125.

36. Андрійко О. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади : монографія / Андрійко О. Ф. – К. : Наукова думка, 2004. – 300 с.

37. Любунь О.С., Любунь В.С., Іванець І.В. Національний банк України: основні функції, грошово-кредитна політика, регулювання банківської діяльності / О.С.Любунь, В.С. Любунь, І.В. Іванець. – К.: ЦНЛ, 2004. – 351 с.

38. Міщенко В.І., Науменкова С.В. Банківський нагляд: Підручник / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. – К.: Центр наукових досліджень; Університет банківської справи НБУ, 2011. – 498 с.

39. Офіційний сайт Національного банку України– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

40. Буковинський С. Забезпечення цінової стабільності і мінімізація системних фінансових ризиків / С. Буковинський // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 11. – С. 5-13.

41. Місяць Н. О. Інструменти регулювання валютних відносин: класифікація та особливості застосування / Н. О. Місяць // Вісник Одеського національного університету. – 2015. – Том 20. Випуск 4. – С. 233-237. – Серія: Економіка.

42. Місяць Н. О. Інструменти регулювання валютних відносин: класифікація та особливості застосування / Н. О. Місяць // Вісник Одеського національного університету. – 2015. – Том 20. Випуск 4. – С. 233-237. – Серія: Економіка.

43. Буковинський С. Грошово-кредитна політика в сучасних умовах / С. Буковинський // Економіка України. – 2014. – №6 (631). – С. 23-36.
44. Яременко А.А. Теоретические аспекты золотовалютных резервов // Экономика и государство. - 2011. - № 11
45. Кузнецов А.М., Деркач Ю.Б. Валютна лібералізації як шлях до збільшення рівня достатності золотовалютних резервів України / А.М. Кузнецов, Ю. Б. Деркач //Електронний науково-практичний журнал "Інфраструктура ринку". - 2019. - Випуск 27.
46. Деркач Ю.Б. Проблеми визначення оптимальних обсягів золотовалютних резервів України / Ю.Б.Деркач // Науковий вісник ОНЕУ. – 2012. – № 21 (173). – С. 108–115.
47. Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: [учеб. пособ.] / Александр Григорьевич Янковой. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2014. – 250 с.
48. Cheung Y., Chinn M., Pascual A. Empirical exchange rate models of the nineties: Are Any Fit to Survive // NBER Working Paper, 2002. - №9393. 58
49. Веріга Г. В. Механізми регулювання валютного ринку України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, 192 фінанси і кредит» / Г. В. Веріга. – Суми, 2014. – 38 с.
50. Репко М., Кашко О., Піонтківська І. Міжнародний досвід лібералізації руху капіталу [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=42551502&cat_id=58429
51. Піонтківська І., Солтисяр Р. Валютна лібералізація: крок у Європу [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/%D0%B1%D1%80%D1%96%D1%84_%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%B0.pdf
52. Шишков Ю. «Невозможное триединство» в эпоху финансовой глобализации // Мировая экономика и международные отношения. – 2012. – № 5. – С. 3-14.

53. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її державами- членами, з іншої сторони від 16.09.2014 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011

54. Чурій О. Лібералізація валютного регулювання- 2016 [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://iikifmform.com/images/presentations/UFF_Presentation_OCluuiy_2Panel.pdf

55. Чурій О. Концепція нового валютного регулювання [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://iikrfmforam.com/images/presentations/UFF_Presentation_OChiiry_2Panel.pdf

56. Журба О.М. Валютно-курсова політика у системі економічної безпеки держави: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.01; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ, 2018. 24 с.

57. Bumann S, Hermes, N, Lensmk R Financial liberalisation and economic growth: a meta-analysis [Електроннийресурс] / Technical report. London: EPPI-Centre, Social Science Research Unit, Institute of Education, University of London. -2012. - Режим доступу: <https://eppi.ioe.ac.uk/cms/Portals/0/PDF%20reviews%20and%20summanes/Financial%20liberalisation%202012Bumann.pdf?ver=2013-03-07-140718-677>

58. BEPS 2015 Final Reports [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.oecd.org/ctp/beps-2015-final-reports.htm>

59. Журба О.М. Теоретичні підходи до визначення сутності валютно-курсової політики / О.М. Журба // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 9. – С. 6.